

NEJLEPŠÍ AKCE ŠIROKO DALEKO

SLAVNOSTI MORAVSKÉHO UZENÉHO
A VÍNA na hradě Veveří

březen, www.moravskeuzene.cz

MINERÁLY A DRAHOKAMY v Tišnově

duben a listopad, www.mineraltisnov.cz

SLAVNOSTI CHŘESTU A VÍNA v Ivančicích

květen, www.slavnostichrestu.cz

SVATOGODHARDSKÉ SLAVNOSTI VÍNA

květen, www.dolnikounice.cz

BUČOVICE 1645

červen, [Bucovice1645](https://www.facebook.com/Bucovice1645)

TIŠNOVSKÉ KULTURNÍ LÉTO

červen–srpen, www.mekstisnov.cz/kulturni-akce

VETERANFEST SLAVKOV

červen, www.veteranfest.cz

MERUŇOKBRANÍ v Židlochovicích

červenec, www.merunkobrani.cz

SETKÁNÍ PIVOVARŮ v Rosicích

červenec, www.pivovarroside.cz

NÁRODOPISNÉ SLAVNOSTI v Těšanech

září, www.narodopisneslavnosti.cz

NOSLAVSKÉ OTEVŘENÉ SKLEPY

září, www.zidlochovicko.cz

ČESNEKOVÉ SLAVNOSTI v Rosicích

září, www.cesnekovsky.com

OSLAVANSKÉ HISTORICKÉ SLAVNOSTI

září, www.ohis.oslavany.info

SLAVNOSTI TUŘANSKÉHO ZELÍ

září, www.turany.cz/slavnosti-zeli

HISTORICKÉ SLAVNOSTI ROSA COELI

září, www.dolnikounice.cz

SLAVKOV 1805

listopad, www.1805.cz

Další akce a výlety do mobilu na:
www.gofrombrno.cz

Vydal: BRNĚNSKO, z. s.

Foto: Mikroregion Kahan, Michal Burian,
Anežka Příkrýlová, archiv Brněnsko, z. s.

jižní morava

VÝLET
Z BRNA

ROSICKO A OSLAVANSKO

NA KOLE I PĚŠKY
OD KVĚTNA DO ZÁŘÍ

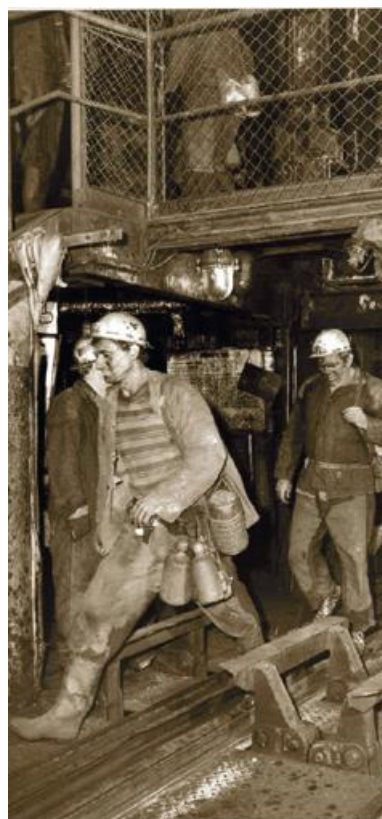
Černá je nejlepší

CZ

GO
FROM
BRNO

Černá je nejlepší

Neobvyklý cyklovýlet tam, kde je hornické „zdař bůh“ už jenom vzpomínkou.

Syrový půvab industriální architektury
a atmosféra minulých dob

Hornická štola, zkamenělé ryby a rostliny

Hornické hospody

Opusťte na chvíli své pohodlí a představte si, že sjíždíte stovky metrů pod zem a tam celý den v horku a černém prachu rubete uhlí. Je to síla? A víte vůbec, že se na Brněnsku těžilo černé uhlí? Dokonce z nejhlubšího dolu ve střední Evropě? Jak to tam dole vypadalo, do čeho se havíři oblékali, jak si svítili? Co jedli a pili? A existují permoníci? Odpovědi vám dá tento výlet.

JAK TAM A ZPĚT?

Vlakem: z hlavního nádraží v Brně do stanice Zastávka u Brna (linka S4, R1)

Výlet na kole

ZA HORNÍKY DO OSLAVAN – 12 km
A start
ZASTÁVKA U BRNA – BABICE

Přímo na nádraží najdete Regionální informační centrum Zastávka /1/. Zde nasednete na kolo a vydejte se k železničnímu přejezdu, kde už na vás čeká cyklostezka 5173 (ostatní značení ignorujte). Ze Zastávky vás žluté tabulky

dovedou k Babicím a areálu někdejšího dolu Ferdinand, nad nímž se vzpíná halda, tedy kopec vytěžené hlušiny. Dá se na ni vyškrábat. Poté projedte Babicemi až k hlavní silnici.

1

B start

ZASTÁVKA U BRNA – ZBÝŠOV

Pokud si vyberete pro výlet správný termín, třeba prázdninovou sobotu, můžete jet z nádraží v Zastávce do Zbýšova malým parním nebo dieselovým vláčkem po úzkorozchodce. Koleje,

po nichž dříve jezdily vozíky narvané uhlím, obnovili nadšenci a dobrovolníci z Muzea průmyslových železnic /2/. Aktuální termíny jízdy vlaků najdete na www.mpz.cz.

BABICE–ZBÝŠOV

Za Babicemi najíždíte na frekventovanou silnici, pozor!!! Vydáte se směrem na Zbýšov, v půli cesty po levé straně narazíte na areál vláčkařského muzea /3/,

kde můžete ve zmiňovaných sobotách zabrzdit i na několik hodin. Do Zbýšova je to tudíž už jen pár set metrů.

ZBÝŠOVSKÁ HALDA

Ve Zbýšově sjeďte po hlavní silnici k parčíku Poustka a zde zabočte doleva na ulici Havířskou. Za posledním rodinným domkem zahněte doprava, po cca 50 metrech u trafa uvidíte cestičku na další „umělý kopec“ z hlusiny. Ještě dalších asi 150 metrů se dá jet, pak už kola buď tlačte, nebo zamkněte k nejbližšímu stromu. Čeká vás prudký výstup po cestách, kde hlínu z nitra země vozily mnoho

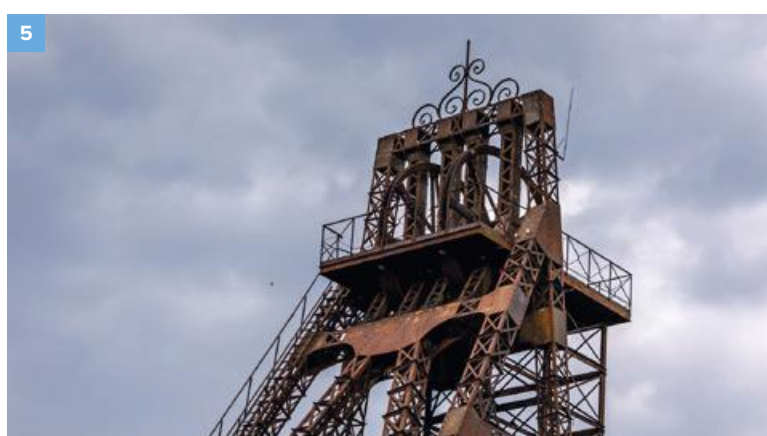
let nákladáky. Nahoře vás čeká odměna v podobě výhledu /4/ na Oslavany nebo někdejší areál dolů Antonín, Jindřich a Jindřich II. Právě odtud 18. 2. 1992 vyjel na povrch poslední vozík uhlí v regionu. Někdejší haldu dnes milosrdně zakrývají zbýšovským vlastivědným spolkem opečovávané stromy. Seběhněte některou z mnoha cestiček dolů, vraťte se k hlavní silnici pokračujte po ní.

DŮL SIMSON

Minete zbýšovský městský úřad a odbočte vpravo k těžní věži bývalého dolu Simson /5/. Její krásný secesní vršek uvidíte už z dálky. Důl patřil k nejstarším v oblasti, rubat se zde začalo už v půli 19. století. Věž, která je technickou památkou, není běžně přístupná. Otevírá

se na zářijové Hornické slavnosti a také o některých prázdninových víkendech v návaznosti na jízdu úzkorozchodné železnice. Uvnitř je maličké muzeum, zbýšovští dobrovolníci z řad bývalých horníků je stále zvelebují.

OSLAVANSKÝ ZÁMEK A PARK

Projděte Padochovem směrem na Oslavany, vpravo od cesty uvidíte zábavní park s hornickou tematikou Permonium. V Oslavanech zamiřte kolem řeky proti jejímu proudu, vaším cílem je oslavanský zámek. Zde je (nejen) expozice hornictví a energetiky /6/ včetně makety důlního díla ve skutečné velikosti. Je velké teplo? Vyzkoušejte místní koupací biotop v krásně upraveném zámeckém parku!

Oslavany bývaly kdysi vinařskou obcí. Pak se zde našlo uhlí a vše se změnilo. Památník připomínající Oslavany jako první místo na Moravě, kde se v 18. století započalo s těžbou černého uhlí, je hned vedle městského úřadu. Na oslavanském hřbitově jsou společné hroby havířů, kteří zahynuli při dvou velkých důlních neštěstích v letech 1860 a 1921, a hrobka těžářského rodu Müllerů s pamětními deskami. Na oslavanském náměstí 13. prosince můžete vidět Permona, strážce Oslavan.

POKRAČOVÁNÍ DO IVANČIC – plus 5 km

Od zámku se vydejte ulicí s lipami jižním směrem. Na hlavní silnici zahněte doleva a sledujte šipky „cyklostezka

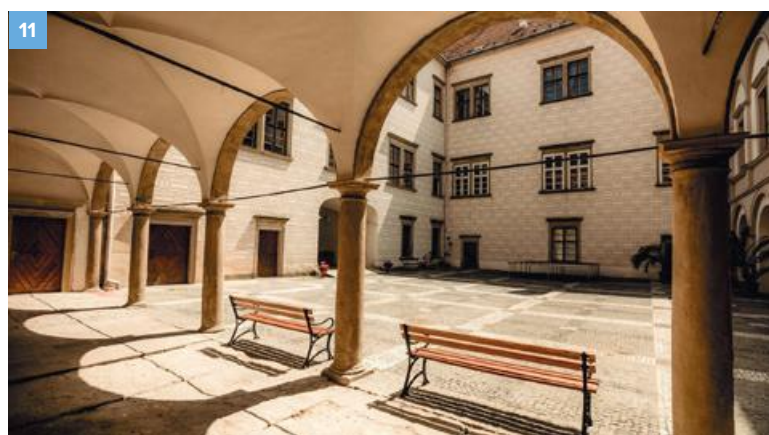
Oslavany–Ivančice“. V Ivančicích pak můžete nasednout na vlak zpět do Brna.

NÁVRAT DO ZASTÁVKY – plus 11,2 km

Od zámku se vydejte ulicí s lipami jižním směrem. Na hlavní silnici zahněte doprava, za mostem se držte cykloznačení 5173 Zastávka, Zbýšov. Dovede vás do Padochova (obec je po vaší pravé ruce), vy pokračujete rovně. Po cca 350 me-

trech sjeďte ze silnice doprava kolem zděné zidky obytného domu se zelenou střechou a pokračujte vzhůru. Neznačená cesta vás přivede ke staré cihelně /7/. Odtud můžete přímo do Zastávky nebo do Rosic podle trasy pěšího výletu.

Výlet pěšky a na kole

ZA HORNÍKY

DO ZBÝŠOVA A ROSIC – 16,2–20,8 km

Až do Zbýšova kopírujte cyklovýlet, od Simsona odbočte doprava, jihovýchodním směrem. Po asi 100 metrech přetnete hlavní silnici a polňačkou pokračujte asi 1 kilometr k bývalé cihelně. Místní nadšenci ji zrestaurovali a udržují tohle parádní piknikové místo /7/. Pokračujte na Rybičkovou skálu (asi 400 metrů místní značení, pak zelená turistická). Dodnes je zde možné najít prvohorní zkameněliny /8/. Pokud chcete zajít na dobrý oběd do restaurace Dobrá chvíle v Neslovicích, odbočte na hlavní silnici doprava. Pokud ne, odbočte na hlavní silnici doleva, dovede vás do Kratochvilky. Zde se kousek za obecním úřadem

dejte doprava. Cesta vás zavede k rosické oboře (je tu krásná naučná stezka). A určitě zamiřte k rosickému „majáku“, tedy kapli Nejsvětější Trojice /9/. Odtud se vydejte k nádraží. Raději ale najděte ještě trochu sil a nejezděte pryč, naopak po schodech vystoupejte na rosické náměstí, jehož podobu značně ovlivnili uhlobaroni Rahnové. Jejich hrobku najdete na zdejším hřbitově. Zpět do Zastávky se dostanete cestou v oboře, která vede blízko kolejí, nebo si přidejte zmiňovanou naučnou stezku.

Extra tip 1

S PÁROU ZA HORNÍKY

(jednou v červenci, jednou v srpnu, termíny najdete na www.mikroregionkahan.cz)

V Zastávce nastoupíte na vlak s parní mašinkou, který vás zaveze do Muzea průmyslových železnic. To se celé převleče do hornického, kromě vozů a lokomotiv používaných v dolech uvidíte sbírku kamenů, které vydalo zdejší podzemí, a chlapy jako nachystané na sichtu. Odtud se vydejte na těžní věž Simson, která bude exkluzivně pro tyto dny otevřena, a nechte se provést členy Vlastivědného spolku Zbýšov. Poté si zajděte ještě na cihelnu, místo, které poskytlo stavební materiál pro zdejší hornické kolonie /7/, a vyškrábejte se na zbýšovskou haldu /4/. Vláček z MPŽ vás vrátí na Zastávku, kde si můžete prohlédnout budovy bývalých dolů Herring /10/, Silniční a shlédnout do dnes zrušeného areálu dolu Julius.

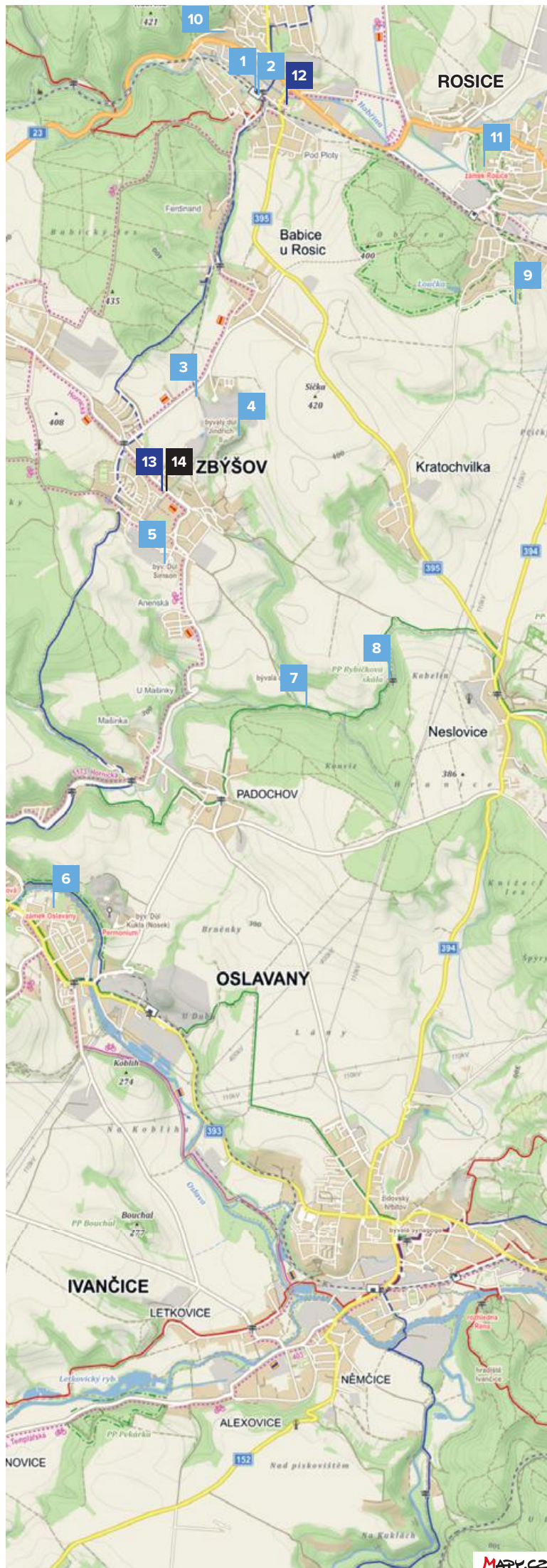
Extra tip 2

ROSICKÝ ZÁMEK

Unikátní stropy, za nimiž se sjíždějí odborníci z celého světa. Renesanční arkády, velký prohlídkový okruh, stálá výstava hraček. A také nově upravená šatlava, zbrusu nové občerstvení a mučírna, to je nabídka zámku Rosice /11/. A jako bonus k tomu krásná zahrada a raritní protiatomový kryt pod ní. Rosický zámek je renesanční perla, která svoji největší slávu zažila v 17. století, kdy zde žil Karel starší ze Žerotína, vedl odsud celou Moravu a hýbal evropskými dějinami. Pojďte si události připomenout.

UŽITEČNÉ ODKAZY

www.riczastavka.cz – Regionální informační centrum Zastávka
www.mestozbysov.cz – Zbýšov
www.kicrosice.cz – Kulturní informační centrum Rosice
www.zamek.rosice.cz – zámek Rosice
www.mikroregionkahan.cz – podrobnosti o dolování uhlí a dění v oblasti
www.rosicko-oslavansko.cz – podrobnosti o expozicích
www.mpz.cz – Muzeum průmyslových železnic, jízdy vlaků
www.biotoposlavany.cz – koupací biotop v Oslavanech
www.cesnekovky.com – program Česnekových slavností
www.papatbumbat.cz – restaurace Dělnický dům
www.permonium.cz – Permonium – hornický zábavní park
www.hornickeslavnosti.cz – program Hornických slavností

Hlad, žízeň, silný zážitek?

V Dělnickém domě v obci Zastávka /12/ i v Hornickém domě ve Zbýšově /13/ je pořád cítit něco jako „originální hornická“ atmosféra. V obou restauracích podávají domácí jídla za přátelské ceny. A pokud se chcete vcítit do někdejších štamgastů, objednejte si „koks“ – tedy rum a pár zrněk kávy. Ty rozkoušete a přelijete rumem. Ano, to se tu pivalo. Dobrou kvalitu nabízí také Dobrá chvíle v Neslovicích. Fajnšmekři pak ocení pamětní desku na fasádě Hornického domu /14/. Je poplatná době, kdy vznikla, ale jedno je jisté – dodnes je hornická stávka 1932–1933 největší mzdovým konfliktem první republiky.

